

Ірина Лелет,
доцент кафедри «Філологія»,
Одеський національний морський університет
<https://orcid.org/0000-0002-0865-9358>
м. Одеса, Україна

Вплив цифрової комунікації на трансформацію мовних норм англійської мови : аналіз сучасних тенденцій

Influence of digital communication on the English language norms: analysis of modern tendencies

Анотація. Представлене дослідження є спробою проаналізувати та описати вплив сучасних цифрових технологій на традиційні мовні норми англійської мови, простеживши лексичні, синтаксичні та графічні трансформації. Цифрова комунікація (далі – ЦК) представлена соціальними мережами, месенджерами та онлайн-платформами, сприяє модифікації традиційних мовних норм. Вплив ЦК на англійську мову є вагомим: її лексичний склад збагачується новими словами, запозиченнями, аббревіатурами, акронімами, які швидко адаптуються до норм англійської мови. Використання термінів з інших мов, таких як «етоїї» та «апіте» (японська), «тете» (грецька), «avatar» та «rendezvous» (французька), свідчить про глобалізацію цифрового простору. Поява різних графічних елементів, таких як емодзі або CamalCase, в ЦК спричинена технічними обмеженнями й необхідністю швидкої передачі інформації. Вони відбивають культурні особливості спільнот, що використовують ці засоби спілкування. Важливим аспектом є синтаксичні зміни: спрощення речень, скорочення синтаксичних конструкцій та використання неформального стилю. Методологія дослідження включає аналіз цифрового дискурсу, зокрема коментарів та загальнодоступних публікацій. Основні тенденції ЦК включають економію мовленнєвих зусиль, гібридність, інтерактивність і динамізм. Ці зміни значно впливають на комунікативну культуру та адаптацію англійської мови до нових умов спілкування. Трансформації у нормах англійської мови, спричинені сучасними тенденціями, відображають загальний процес мовної еволюції під впливом технологій. Дослідження демонструє, що цифрова комунікація є рушійною силою трансформацій сучасної англійської мови, що виражається в адаптації лексичних норм, появи нових засобів вираження та зміні структурної організації тексту. Перспектива проведеного дослідження бачається у вивченні змін мовних стратегій в цифровому спілкуванні під впливом процесів розвитку сучасних норм англійської мови.

Ключові слова: англійська мова, емодзі, лексика, мовні норми, сленг, синтаксис, соціальні мережі, цифрова комунікація.

Summary. *The present paper is an attempt to analyse and describe the impact of modern digital technologies on traditional English language norms by tracing lexical, syntactic and graphic transformations. Digital communication (or DC), represented by social media, messengers and online platforms, contributes to the modification of traditional language norms. The impact of digital communication on the English language is significant: its vocabulary has been enriched with new words, borrowings, abbreviations, and acronyms that quickly adapt to the norms of the English language. The use of terms from other languages, such as “emoji” and “anime” (Japanese), “meme” (Greek), “avatar”, and “rendezvous” (French), is evidence of the globalisation of the digital space. The appearance of various graphic elements, such as emojis or CamalCase, in DC has been caused by technical limitations and the need to transmit information quickly. They reflect the cultural characteristics of the communities that use these means of communication. Syntactic changes make up an important aspect as well: simplification of sentences, reduction of syntactic constructions and use of informal style. The research methodology includes the analysis of digital discourse, including comments and publicly available publications. The main trends in DC include saving speech effort, hybridity, interactivity and dynamism. These changes have a significant impact on the communicative culture and the adaptation of English to new conditions of communication. Transformations in the norms of the English language caused by modern trends reflect the general process of linguistic evolution under the influence of technology. The study demonstrates that digital communication is the driving force behind the transformations of contemporary English, which is reflected in the adaptation of lexical norms, the appearance of new means of expression and changes in the structural organisation of the text. The perspective of the research is to study the changes in language strategies in digital communication under the influence of the processes of development of modern English language norms.*

Key words: *digital communication, emojis, English language, linguistic norms, slang, social networks, syntax, vocabulary.*

Вступ. Сучасні цифрові технології суттєво впливають на всі сфери людського життя, зокрема на мову та комунікацію. Соціальні мережі, месенджери та інші платформи цифрового спілкування сприяють зміні мовних норм англійської мови, породжуючи нові лексичні, синтаксичні та графічні особливості. Глобалізація та миттєва передача інформації через інтернет сприяють поширенню нових мовних явищ, які швидко стають звичними для широкого кола англомовних користувачів. Їх вивчення зумовлює **актуальність** представленої наукової розвідки.

Вплив цифрової комунікації на англійську мову сприяє виникненню різних тенденцій, що стають джерелом для лінгвістичних досліджень. Багато українських науковців вивчають особливості інтернет-спілкування, а саме: його стилі та етикет (С. В. Зайцева, О. І. Луценко, К. Огороднік, В. В. Посохова, М. О. Столярова);

аналізують вплив цифрового середовища на лексичний склад, орфографію, граматичну структуру та стилістичні особливості сучасної англійської мови (О. Стойко, І. Попович, В. Пітьовка); досліджують англіцизми в українській інтернет-комунікації (Я. В. Битківська, Г. Б. Гудима, О. Дмитренко, С. Кохан, Л. П. Кислюк, Л. В. Кравчук, М. Кухтик, Ю. О. Молоткіна, Я. Шевченко), що свідчить про взаємний вплив мов у цифровому просторі; розглядають соціально-психологічні проблеми спілкування у віртуальній реальності (Н. Г. Грабар). Не залишаються осторонь й зарубіжні лінгвісти, серед яких С. Кемп, К. Кімделл, С. Наусен, І. Реймонд, Д. Дерек та С. Тагліамонт, чії праці присвячені різним аспектам цифрового спілкування та його впливу на мову.

Численні дослідження підкреслюють, як інтернет-комунікація сприяє мовним змінам та адаптаціям у сучасному суспільстві.

Методологія та методи дослідження. *Матеріалом* дослідження обрано електронні листи та коментарі, публікації й дописи із вільного доступу в мережі Інтернет.

Проведення представленого дослідження уможливив *комплексний міждисциплінарний підхід*, який поєднує *лінгвістичний аналіз, описову методологію, порівняльний та інтерпретативний аналізи* для всебічного вивчення впливу цифрової комунікації на англійську мову в умовах сучасного медіапростору.

Ретельний *аналіз лінгвістичної літератури* дозволив встановити та окреслити ключові характеристики цифрової комунікації та специфіку її прояву в англомовному сегменті інтернету; за допомогою *методу якісного контент-аналізу* цифрових текстів (наприклад, повідомлень у соціальних мережах, чатах, форумах, електронних листах) ідентифіковано лінгвістичні новоутворення, синтаксичні зміни, неологізми та графічні трансформації, що стали типовими для досліджуваного виду комунікації; *порівняльно-аналітичний метод* дозволив простежити зміни у структурі англійської мови під впливом цифрової комунікації, порівнюючи традиційні та сучасні мовні форми; *метод спостереження* застосовано для фіксації типових мовних явищ у віртуальному середовищі (скорочень, емодзі, акронімів, стилістичних особливостей, синтаксичних спрощень, а також використання *CamelCase*, графічної модифікації літер та символів); *етимологічний та семантичний аналізи* залучено до розгляду запозичень з інших мов, які інтегрувалися до англійської мови у цифровому дискурсі й зумовлюють тенденції глобалізації та мультикультурності в цифровій англомовній комунікації. В межах дослідження також використано елементи *дискурсивного аналізу*, що дало змогу інтерпретувати функціонування нових мовних одиниць у контексті

цифрового дискурсу, а також з'ясувати їхнє комунікативне навантаження в реальних мовленнєвих ситуаціях.

Комплексний підхід уможливило повне осмислення впливу цифрової комунікації на англійську мову, що, в свою чергу, дозволяє нам зробити обґрунтовані висновки щодо трансформації лексичних, синтаксичних і графічних параметрів англійського мовлення у цифрову добу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Українські лінгвісти приділяють значну увагу вивченню цифрової комунікації, визначаючи сучасні тенденції її впливу на англійську мову.

Цифрова комунікація (далі ЦК) – це процес обміну інформацією через цифрові технології, зокрема інтернет, соціальні мережі, месенджери, форуми та інші платформи. ЦК охоплює різні форми взаємодії, що відбуваються у віртуальному просторі. Ключовим аспектом ЦК є власне сама мережа Інтернет, через яку відбувається цей тип спілкування. Н. Г. Грабар стверджує, що мережа Інтернет є особливою сферою віртуального простору, яка сприяє взаємодії «людина – комп'ютер» та додає можливості комунікації «людина – комп'ютер – людина» [1, с. 2]. Інтернет слугує не лише посередником у спілкуванні, а й сприяє виникненню «віртуальних співтовариств» у віртуальній реальності, яка набуває ознак окремого специфічного світу, сформованого саме інтернет-спілкуванням [там само, с. 2].

ЦК може відбуватися синхронною (чати, відеодзвінки) та асинхронною (повідомлення, електронні листи, коментарі). Особливістю цього виду спілкування є використання текстових, аудіо- та візуальних елементів, які доповнюють або навіть заміняють традиційне мовлення [2; 5].

Тим не менш, ЦК – це спілкування, незважаючи на фізичну відсутність людини, що само по собі є реальним, живим, людським мислення, втіленим у текстову форму, яка може поєднувати словесне повідомлення, колір, звук, анімацію, графіку [3, с. 65].

Аналіз лінгвістичної літератури показує, що характерними рисами ЦК є наступні:

- лаконічність та економія лінгвальних засобів, що передбачає вживання скорочень, акронімів, емодзі та символів;
- спрощення синтаксису: уникнення чи мінімізація складних конструкцій, використання коротких речень або навіть окремих слів, опущення слів;
- гібридність та мультимодальність: текст комбінується з візуальними елементами (емодзі, GIF-анімаціями, стікерами, відео); різні графічні засоби надають емоційного забарвлення та розширюють

контекст для сприйняття повідомлення адресатом (прикладом цього слугують меми із текстовим супроводом);

- інтерактивність передбачає швидкий зворотній зв'язок: лайки, коментарі, репости, що дозволяють миттєво висловлювати свою думку та надавати підтримку; а також меми та інтернет-жаргон;

- динамічність: постійна зміна та адаптація до сучасних трендів мемів та інтернет-жаргонів;

- притаманність рис розмовного стилю мовлення: неформальний стиль спілкування, що зближує комунікантів та налаштовує на продовження спілкування, вживання еліптичних конструкцій, емфаза через повтори або капіталізацію [4; 7; 11].

Отже, ЦК є динамічною, гнучкою та адаптивною. Вона відображає сучасний ритм життя й особливості спілкування в мережі. Описані ключові характеристики сприяють швидкому й ефективному обміну інформацією.

Гібридність ЦК дозволяє комбінувати текстові та візуальні елементи, що підсилює виразність та емоційність повідомлень. Використання скорочень, акронімів, мемів, емодзі та графічних елементів робить спілкування більш зрозумілим та доступним, особливо серед молодіжної аудиторії.

Неформальний стиль спілкування в мережі Інтернет, численні скорочення та емфаза через повтори чи капіталізацію впливають на традиційні мовні норми, стаючи звичними навіть у робочих та офіційних комунікаціях.

Цифрова комунікація відображає сучасні тенденції спілкування, що ґрунтуються на швидкості, економії мовних засобів та інтеграції різних форматів інформації. Це явище продовжує розвиватися, змінюючи правила мовної взаємодії та впливаючи на комунікативну культуру суспільства.

Далі проаналізуємо, як трансформується англійська мова у цифрову епоху та які фактори впливають на її розвиток.

Один із найпомітніших аспектів трансформації англійської мови в цифрову епоху – це поява та активне використання неологізмів, комп'ютерної термінології, запозичень і скорочень. Наприклад, такі слова, як *google*, *tweet*, *blog*, *unfriend*, *selfie*, стали частиною повсякденного вжитку, відбиваючи зміни в культурі спілкування.

Запозиченнями, що згодом адаптувалися до фонетичних вимог, граматичної системи та семантичних норм англійської мови, походять з різних мов [8; 9]:

- японської: *emoji* (лексема, що позначає «пиктограма» або «ідеограма»), *otaku* (людина, захоплена аніме, мангою чи комп'ютерними технологіями, часто має соціально ізольований стиль життя); *manga*,

anime – популярні японські комікси та анімація, що є частиною глобальної цифрової культури; *kaomoji* – японські текстові смайлики, які передають емоції за допомогою символів;

– китайської: *WeChat* – незважаючи на те, що це власне назва месенджера, термін став символом китайської моделі цифрового комунікаційного супроводу, де одна платформа об'єднує безліч сервісів;

– грецької: *me me* широко використовується в Інтернеті для позначення вірусного контенту;

– французької: *avatar* – графічне зображення або іконка, що представляє користувача у віртуальному середовищі; *déjà vu* – використовується в цифровому контексті для позначення повторюваних або передбачуваних ситуацій в Інтернеті; *rendezvous* – у технічній сфері може означати «точку зустрічі» або серверну точку підключення в мережевих системах.

Наявність подібних запозичень в англійській мові відображають глобалізацію технологій та вплив різних культур на розвиток цифрового середовища. Вони роблять мову *універсальною*, полегшуючи міжнародне спілкування в Інтернеті. Багато з цих термінів вже закріпилися в словниках, деякі продовжують еволюціонувати разом із розвитком технологій.

Активно використовуються аббревіатури та акроніми типу *LOL* – *laugh out loud*, *BRB* – *be right back*, *IMHO* – *in my humble opinion*, *BBL* – *be back later*, *ROTF* – *rolling on the floor*, *CUL8TR* – *see you later*, *pls.* – *please*, *fwd* – *forward*, *thx* – *thanks*, тощо, які спрощують та прискорюють комунікацію.

Графічні особливості англомовної комунікації в цифровому просторі формуються під впливом різних факторів, таких як технічні обмеження, необхідність швидкої передачі інформації, а також культурні особливості спільнот, що використовують ці засоби спілкування.

На графічному рівні англомовна комунікація характеризується активним використанням *емодзі*, що представляють собою графічні символи, які замінюють слова або підсилюють їх значення. Наприклад, смайлики можуть виражати емоції, підкреслювати сарказм чи змінювати тональність висловлювання від нейтрального до виразного. Емодзі певною мірою дозволяють уникати неоднозначностей у письмовій комунікації, компенсуючи відсутність невербальних сигналів, таких як інтонація або вираз обличчя.

Іншим поширеним явищем є заміна букв цифрами або спеціальними символами, що призводить до лексичних трансформацій, описаних вище, та швидко поширюється серед молоді, наприклад: *thx* = *thanks*, *gr8* = *great*, *b4* = *before*, *l8r* = *later*. Ця тенденція особливо

популярна не лише серед підлітків, а й у геймерських спільнотах, оскільки дозволяє створювати особливу візуальну естетику текстів: *H3llo* замість *Hello*, *@mazing* означає *amazing*, *G00d M0rn1ng* замінює *Good Morning*.

Один з ключових графічних засобів ЦК є *CamelCase* (Верблюжий Реєстр). *CamelCase* передбачає написання слів або словосполучень без пробілів, із великої літери на початку кожного нового слова. Спочатку цей стиль використовувався у програмуванні для найменування змінних та функцій у мовах *Java*, *Python* та інших. Проте згодом він став популярним і в масовій цифровій комунікації. Прикладами *CamelCase* є *YouTube*, *iPhone*, *eBay*. У молодіжному сленгу *CamelCase* використовується для створення стильних скорочень:

ILuvU4ever фраза, що розшифровується *I Love You Forever*
Da0fWk означає *Day of Week*

Використання капіталізації передає емоції, надаючи ЦК жвавості та виразності: **I CAN'T BELIEVE THIS!**

Вплив ЦК на синтаксис є також вагомим. Одним із важливих аспектів мовної трансформації є скорочення речень, уникнення складних синтаксичних конструкцій і спрощення побудови висловлювань, що особливо помітно в текстових повідомленнях, де важлива швидкість комунікації. Крім того, у неформальному цифровому спілкуванні нерідко ігноруються пунктуаційні норми, що може впливати на загальний рівень грамотності носіїв англійської мови. Через спрощення структури речень та зміни традиційних граматичних конструкцій, англійська мова стала більш лаконічною, гнучкою та емоційно виразною.

Одна з найбільш очевидних змін у синтаксисі цифрової комунікації – це тенденція до скорочення речень. У текстових повідомленнях в соціальних мережах користувачі часто опускають допоміжні слова та підмети, створюючи уривчасті, але зрозумілі висловлювання:

- *Going to the store* замість ***I am*** *going to the store*;
- *Need help?* замість ***Do you*** *need help?*
- *Sounds good* замість ***That*** *sounds good to me*.

Ця тенденція зумовлена бажанням спростити спілкування і передати думку швидше, що особливо актуально для мобільного листування.

Традиційно складні речення в цифровій комунікації часто скорочуються до простих або складносурядних:

- *I'll be late because I missed the bus* → *Missed the bus, will be late*.
 - *I was going to call you, but I got busy* → *Was gonna call, got busy*.
- У ЦК скорочуються й питання:
- *You coming?* замість ***Are*** *you coming?*
 - *What time?* замість ***What time is it?***

Такі граматичні скорочення зумовлені бажанням комунікантів спростити текст і зробити його легшим для швидкого сприйняття.

Під впливом популярних мемів та шаблонів синтаксичні конструкції набувають різного ефекту, від гумористичного до драматичного в ЦК:

– *Me trying to finish my work* – речення є незавершеним, в якому *Me* виступає підметом без дієслова.

– *The moment when you realize...* – речення без підмета.

Емодзі, про які згадувалося вище, стали не лише засобом вираження емоцій, але й заміною цілих слів або навіть граматичних конструкцій. Вони можуть виконувати роль підмета, присудка або доповнення у реченні. Таким чином, емодзі, змінюючи стандартну структуру речень, роблять їх неформальними.

Цифрова комунікація також сприяла поширенню розмовних і граматично нестандартних конструкцій, які стали нормою в онлайн-спілкуванні: *gonna* замість *going to*; *wanna* замість *want to*; *dunno* замість *I don't know*. Хоча ці скорочення раніше були характерні для усного мовлення, сьогодні вони широко використовуються в текстових повідомленнях і соцмережах [13; 15].

Незважаючи на численний характер нових тенденцій, що впливають на норми англійської мови, багато з них поступово проникають у публічний дискурс і навіть у літературну англійську мову. Зміни у мовних нормах відображаються у словниках, підручниках та наукових працях, що підтверджує їхнє поступове прийняття суспільством.

Висновки з дослідження. Цифрова комунікація відіграє ключову роль у зміні мовних норм англійської мови, зокрема в лексиці, графіці та синтаксисі. Соціальні мережі, месенджери та цифрові платформи сприяють спрощенню мовної форми, появі нових слів і розширенню функціоналу лінгвальних засобів. Ці зміни варто досліджувати не лише з точки зору їхнього впливу на сучасну англійську мову, але й у контексті їхнього майбутнього впровадження в нормативні мовні практики.

Поява та активне використання неологізмів, запозичень і скорочень, які швидко адаптуються до фонетичних вимог, граматичної системи та семантичних норм англійської мови й входять до повсякденного вжитку, відбивають зміни в культурі спілкування. Графічні особливості англійськомовної комунікації у цифровому просторі є відображенням сучасних технологічних та соціальних змін. Використання емодзі, скорочень, *CamelCase* і спеціальних символів робить письмове спілкування більш динамічним, експресивним і зручним. Це не лише спрощує спілкування, а й дозволяє користувачам самовиражатися у текстах, додаючи їм індивідуальності та стилістичної виразності. Цифрова комунікація значно впливає й на синтаксис анг-

лійської мови, робить його більш гнучким, динамічним і неформальним. Основні зміни включають скорочення речень, використання емодзі, перехід до більш розмовного стилю.

Вважаємо, що описані тенденції продовжують розвиватися, адаптуючись до новітніх технологічних можливостей і змін у способах комунікації, задовольняючи потреби сучасних користувачів Інтернету.

Перспективу проведеної наукової розвідки вбачаємо у вивченні змін мовних стратегій в цифровому спілкуванні під впливом процесів розвитку сучасних норм англійської мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Грабар Н. Г. Соціально-психологічні проблеми спілкування у віртуальній реальності. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. № 3–4. 2012. С. 82–85.
2. Зайцева С. В. Інтернет спілкування як нова форма міжособистісної комунікації. *Дослідження з лексикології і граматики української мови*. Вип. 11. 2012. С. 45–53.
3. Луценко О. І. Лінгвістичні аспекти Інтернет-комунікації. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Філологічна*. Вип. 40. 2013. С. 64–66.
4. Огороднік К. Особливості інтернет спілкування. Лінгвокогнітивні та соціокультурні аспекти комунікації. 2012. URL: <https://naub.ua.edu.ua/2012/osoblyvosti-internet-spilkuvannya/> (дата звернення: 25.10.2025).
5. Посохова В. В. Стили онлайн спілкування інтернет-користувачів в повсякденній мережній діяльності. *Теоретичні і прикладні проблеми психології*. № 3. 2013. С. 211–215.
6. Столярова М. О. Етикет у віртуальній англійській комунікації (на матеріалі чатлайнових сесій): автореф. дис. ... канд. філол. наук 10.02.04. Київ, 2005. 20 с.
7. Baron N. *Always On: Language in an Online and Mobile World*. England: Oxford University Press, 2013. 304 p.
8. Crystal D. *Texting: The Gr8 Db8*. England: Oxford University Press, 2009. 278 p.
9. Danet B., Herring S. *The Multilingual Internet: Language, Culture, and Communication Online*. England: Oxford University Press, 2007. 320 p.
10. David M. K. *Language and the Digital Realm: Sociolinguistic Perspectives*. Palgrave Macmillan, 2019. 255 p.
11. Kemp S., Datareportal. *Digital: 2020 Global digital overview*. URL: <https://datareportal.com/reports/digital-2020-global-digital-overview> (дата звернення 14.03.2025)
12. Kimdall C. A. Study of the Most Common Misspelled Words. URL: <http://www.spellingsociety.org/journals> (дата звернення 20.02.2025).
13. Nowson S. *The Language of Weblogs: a Study of Genre and Individual Differences*. Unpublished Doctoral Thesis. University of Edinburgh, 2006. 279 p.
14. Raymond E. *The Jargon File*, version 4.4.8. URL: <http://www.catb.org/~esr/jargon/> (дата звернення 20.03.2025).
15. Tagliamonte S. A., Derek D. Linguistic ruin? LOL! Instant messaging and teen language. *American Speech*, 2008. Vol. 83. № 1. P. 3–34.